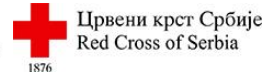

Projekat finansira
Evropska Unija

Inicijativa za socijalno uključivanje starijih osoba (TASIOP)

Bilten Br. 7;
31. oktobar 2017.

Dobrodošli u sedmi broj biltena koji govori o socijalnoj inkluziji starijih osoba u zemljama Zapadnog Balkana, a koji je deo projekta „Inicijativa za socijalno uključivanje starijih osoba“ finansiranog od strane Evropske unije, Austrijske agencije za razvoj i Austrijskog Crvenog krsta. U ovom broju želimo da vas informišemo o aktivnostima koje smo realizovali u trećoj četvrtini druge godine, u okviru TASIOP projekta, o obeležavanju 1. oktobra, Međunarodnog dana starijih osoba, a gostujuća kolumnistkinja piše o aktivnostima Populacionog fonda Ujedinjenih nacija vezanim za starenje u Republici Srbiji.

Aktivnosti UNFPA vezane za starenje u Srbiji

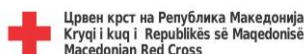
Autor: Marija Raković, Pomoćnik predstavnika/ Koordinator programa u UNFPA

Starenje stanovništva je veoma prisutan demografski trend u Srbiji, sa 17,3 odsto njenih građana starosti od 65 godina i više, i najvišom prosečnom starošću stanovništva među susedima u ovom delu Evrope. U poslednjih pedeset godina deo mlađe populacije između 0 i 14 godina gotovo je prepolovljen u Srbiji, dok je udeo starije populacije udvostručen. S druge strane, projekcije stanovništva koje pravi Republički zavod za statistiku pokazuju da će za trideset godina, prema niskoj varijanti, svaka četvrta osoba u Srbiji biti starija od 65 godina. Populacioni fond Ujedinjenih nacija (UNFPA) je jedna od agencija Ujedinjenih nacija koja se bavi potrebama starijeg stanovništva Srbije.

Posmatrajući promene u demografskom trendu u Republici Srbiji, a uzimajući u obzir i najveće dostignuće XX veka – produženje životnog veka koji donosi sa sobom mnoge promene na koje bi država trebalo da bude adekvatno pripremljena da odgovori, kako bi osigurali starijem stanovništvu kvalitetniji način života, pristupačniji život i pristupačnije zdravstvene i socijalne usluge, na održivi način – UNFPA zajedno sa relevantnim akterima nastavlja da podržava starije građane u Srbiji na nivou politike i zagovaranja radeći sa Ministarstvom za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Nacionalnim savetom za starost i starenje, Poverenikom za zaštitu ravnopravnosti i relevantnim nevladinim organizacijama, uključujući Crveni krst Srbije i NVO Amity.

Sa Crvenim krstom Srbije i Kancelarijom poverenika za zaštitu ravnopravnosti, UNFPA ima dugogodišnje uspešno partnerstvo i saradnju. Sa njima je UNFPA zajednički sprovedla istraživanje o zlostavljanju starijih

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

osoba u Srbiji (2015. godine), kao i istraživanje o dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga u ruralnim područjima (2016. godine), a trenutno se sprovodi isto istraživanje za urbano područje, kako bi se omogućila bolja podrška državi i relevantnim institucijama i napravio politički okvir koji će dovesti do poboljšanja položaja starijih. Pored gorepomenute uspešne saradnje, UNFPA se takođe ponosi uspešnom saradnjom sa nevladinim sektorom, među kojima je i NVO Amity-Snaga prijateljstva, sa kojima je sprovedeno istraživanje o potrebama starijih građana na opštini Novi Beograd. Istraživanje je primer uspešne saradnja nevladine organizacije, opštine Novi Beograd i UNFPA, za koju se nadamo da će se nastaviti i u budućnosti.

Kako je Nacionalna strategija o starenju (2006-2015), istekla a uspostavljen je mehanizam koji omogućava pružanje systemske, tehničke i savetodavne podrške naporima kolega u kreiranju politika, Republika Srbija treba da nastavi sa naporima za poboljšanje kvaliteta života starije populacije. Pred sam kraj isteka Strategije, UNFPA u Srbiji u saradnji sa Odeljenjem za ekonomska i socijalna pitanja Ujedinjenih nacija (UN DESA), podržala je Ministarstvo rada, zapošljavanja, boračkih i socijalnih pitanja i Republički zavoda za socijalnu zaštitu, u proceni dostignutih rezultata i naučenih lekcija u prethodnih devet godina i potrebnih priprema za predstojeći ciklus planiranja politike. Konačni rezultati i zaključci ovih okruglih stolova pokazuju da su svi učesnici/ce iz svih delova Srbije ujedinjeni u svom stavu da su u svih deset strateških pravaca Nacionalne strategije napravljeni određeni koraci, ali da je proces celokupnog sprovođenja sporiji nego što je planirano i očekivano. Najvidljivija dostignuća ostvarena su u oblasti institucionalne socijalne zaštite, što je četvrti strateški pravac koji se delimično odnosi na razvoj domova za starije. Da bi se nastavio dobar rad, evaluacija je identifikovala sledeće oblasti u kojima se treba nastaviti sa radom u okviru nove Strategije kako bi se osigurali viši standardi života za starije populacije: strateški okvir razvoja koji se odnosi na starenje stanovništva treba da ostane u granicama ranije utvrđenih ciljeva, smanjenje siromaštva među starijim ljudima, mora se dosledno poštovati princip održivosti, usklađivati zakonski okvir za penzijsko i invalidsko osiguranje, uspostaviti politiku dugoročne nege, preduzeti mere prevencije i zaštite od diskriminacije, zanemarivanja i zlostavljanja starijih, okruženje treba prilagoditi specifičnim fizičkim sposobnostima starijih osoba i osoba sa invaliditetom.

UNFPA nastavlja da podržava starije građane u Srbiji na nivou politike i zagovaranja radom sa relevantnim vladinim i nevladinim organizacijama. Takođe će nastaviti podizanje svesti javnosti, profesionalaca i stručnjaka u vezi sa ljudskim pravima starijih osoba.

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore
1875

Projekat finansira
Evropska Unija

Aktivnosti partnera u projektu

Srbija

TASIOP projekat na UNECE Ministarskoj konferenciji u Lisabonu, Portugalija

TASIOP

Taking Action on Social Inclusion of Older people

(Photo: Mosa Dede)

Project location:

Western Balkans (Serbia, Macedonia, Albania, Bosnia and Herzegovina, Montenegro)

2017 UNECE Ministerial Conference on Ageing

Contact information:

Milutin Vracevic, Red Cross of Serbia, Health and care Programme Manager, milutin@redcross.org.rs;

Natasa Todorovic, Red Cross of Serbia, Health and care Programme Manager, natasa@redcross.org.rs

website www.tasiop.org,
www.redcross.org.rs

This project is funded by the European Union

Project description

The goal of the project is to further improve the capacities of five national networks of civil society organisations and 50 civil society organisations in increasing public awareness and impacting on decision making processes on social inclusion of older people in five Western Balkans countries, at national and regional level.

The project, funded by European Union, Austrian Red Cross and Austrian Development Agency aims to strengthen five CSO networks and 50 CSO network members to influence regional and national development plans and other legal/policy documents relating to ageing and social inclusion of older people. By strengthening civil society networks the project will strengthen older people themselves to advocate for inclusive policies across the region. The expected outcome is that policy makers in the five partner countries will include recommendations of CSOs in their policy making process that will lead to better support to social inclusion of older people. Civil society and older people will also improve their capacities for evidence based advocacy which will lead to improved image of ageing, more active older people and better integrated communities.

How it contributes to realizing the potential of living longer

Since older people live longer in good health these days social inclusion is about ensuring they are active participants in policy creation in all areas of importance to them. This will contribute to a more cohesive society, reduce prejudice, change image of older people and avoid the otherwise frequent paternalistic discourse in discussions on ageing and older people. Important part of the project are the subgrants provided to local organisations in order to support their grassroots micro-projects. These will showcase a variety of different activities that should be relevant both for older people and the local community. One of the project outputs will be the publication of best practice examples from the micro-projects. This will create blueprints for the activities at local level that could be implemented in the future in the project countries.

Timeline of the project

1 february 2016 – 31 January 2019

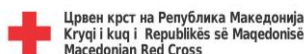
Lessons learnt

Although the project is still in the second year of implementation some things can be seen as relevant. The obvious one is importance of knowledge and experience sharing, especially in the context of EU accession process and the shared history of the health care and social protection systems in some of the project countries. The CSOs in the region are in comparable position in different countries regarding the policy process participation and therefore any improvement made in any of the countries in positioning CSOs within the policy creation process or in creating concrete new policies beneficial for older people can be used in other regional countries as leverage CSOs can use to advocate their stances.

Relevance for the UNECE region

TASIOP project is a good example of regional cooperation, experience and knowledge sharing. This is relevant because all the project countries are on the EU accession path and for CSOs this is an important learning opportunity to engage in and contribute to the public policy debate in the process of harmonising the legislative and policies. Having insights in the policy processes in other countries from the region, the CSOs can utilize knowledge of what is working and what is not working in order to improve the process of developing the policies that aim to improve the situation of older people in the Western Balkan region.

Ministarska konferencija Ujedinjenih nacija o starenju održava se svake pete godine od donošenja Madridskog međunarodnog plana akcije o starenju 2002. godine. Konferencija ima za cilj pre svega praćenje implementacije Madridskog međunarodnog plana akcije o starenju i omogućava da se posmatra napredak koje su države članice postigle u poboljšanju položaja starijih osoba u UNECE regionu (Evropa, Severna Amerika i centralna Azija) u poslednjih pet godina, ali takođe pruža mogućnost da se daju preporuke za prioritene aktivnosti u narednom periodu. Ove godine konferencija je održana u Lisabonu u Portugaliji 21. i 22. septembra, a dan ranije održani su Forumi organizacija civilnog društva i istraživača. Konferenciju organizuje Ekonomska komisija Ujedinjenih nacija (UNECE). Naziv konferencije je bio „Održivo društvo za sva životna doba: prepoznavanje potencijala za duži život“. Predstavnici Crvenog krsta Srbije, učestvovali su na forumu za nevladine organizacije dan pre početka Ministarske

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

konferencije, zajedno sa drugim partnerima iz TASIOp projekta sa predstavnicima Crvenog krsta Makedonije i Asocijacije Humanost iz Makedonije i Asocijacije Osmijeh iz Bosne i Hercegovine. Projekat „Inicijativa za socijalnu inkluziju starijih osoba“ predstavljen je posterom u okviru izložbe kojom su predstavljani primeri dobre prakse u UNECE regionu. Kako je tema konferencije bila „Održivo društvo za sva životna doba: prepoznavanje potencijala za duži život“, tako je i na posteru pored opštih podataka kojim su predstavljeni ciljevi projekta i lekcije naučene kroz dosadašnju implementaciju, prikazano kako socijalna inkluzija starijih doprinosi realizaciji potencijala za duži život, kao i zašto je projekat relevantan za UNECE region. Projekat predstavlja i jačanje civilnog društva u regionu i činjenicu da kroz partnerstva možemo da postignemo veću socijalnu uključenost starijih u društvo, ali i razvojni odgovor na demografsko starenje.

Konferencija je imala približno 400 učesnika, uključujući 34 ministra, zamenika ministra i državnih sekretara iz zemalja UNECE regiona, kao i gostiju iz država izvan regiona u kojima se govori portugalski (Brazil, Zelenortska ostrva, Sao Tome i Principe i Mozambik).

Konferencija je imala tri ekspertska panela:

- i) Prepoznavanje potencijala starijih osoba
- ii) Podsticanje dužeg radnog veka i sposobnosti za rad
- iii) Obezbeđivanje dostojanstvenog starenja

Na poziv Ekonomske komisije Ujedinjenih nacija (UNECE), Nataša Todorović iz Crvenog krsta Srbije pozvana je da kao ekspert učestvuje na trećoj ekspertskoj panel-diskusiji na temu „Obezbeđivanje dostojanstvenog starenja“. U svom izlaganju ona je istakla da dostojanstveno starenje treba da bude deo svih politika, ali dostojanstvo takođe treba da bude deo celog životnog ciklusa. Svi mi očekujemo dostojanstvo u starosti, pa smo prema tome svi odgovorni da učestvujemo u ostvarenju cilja da dostojanstvo bude polazište u razvoju javnih politika koje se odnose na starenje. Nataša Todorović je govorila o ključnim elementima dostojanstvenog starenja, od ravnopravnog učestvovanja u odlučivanju, preko angažovanja u zajednici kroz volontiranje i javno zagovaranje pa sve do obezbeđivanja dostupnosti usluga i razvojnih planova prilagođenih svim generacijama. Društvo koje poštuje dostojanstvo je društvo u kome

su svi građani ravnopravni.

Црвен крст на Република Македонија
Крст и куќа и Републикe сe Македонисе
Macedonian Red Cross

Црвени крст Црне Горе
1875

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

AUSTRIAN RED CROSS

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Pored ekspertskog panela, Nataša Todorović iz Crvenog krsta Srbije imala je i prezentaciju i obraćanje u okviru posebne sesije u organizaciji Populacionog fonda Ujedinjenih Nacija (UNFPA), na kome je predstavila rezultate istraživanja „Položaj starijih na selu“ sprovedenog prošle godine u partnerstvu Crvenog krsta Srbije i Poverenika za zaštitu ravnopravnosti, a uz podršku UNFPA. Ovo istraživanje bavilo se položajem starijih na selu, istraživanje je sprovedeno na slučajnom reprezentativnom uzorku starijih iz razvijenih i nerazvijenih sela. Istraživanje je pokazalo da postoje posledice migracija iz sela u gradove i one utiču na razvoj infrastrukture i dostupnost usluga socijalne i zdravstvene zaštite kao i usluga transporta, a što stanovništvo, koje živi na selu i u proseku je starije od gradskog, stavlja u nepovoljniji i neravnomerniji položaj. Izazov za kreatore politika je upravo obezbediti održive usluge koje će biti dostupne starijim ženama i muškarcima na selu.

Delegaciju Republike Srbije na konferenciji predvodila je ministarka bez portfelja zadužena za demografiju i populacionu politiku Prof. dr Slavica Đukić Dejanović. U delegaciji su bili Nataša Todorović i dr Milutin Vračević iz Crvenog krsta Srbije.

Program konferencije:

http://www.unece.org/fileadmin/DAM/pau/age/Ministerial_Conference_Lisbon/Programme/Provisional_programme_EN-22-Sept.pdf

Biografije govornika:

http://www.unece.org/fileadmin/DAM/pau/age/Ministerial_Conference_Lisbon/Programme/Biographies.pdf

Posebna panel diskusija UNFPA:

http://www.unece.org/fileadmin/DAM/pau/age/Ministerial_Conference_Lisbon/Practical_infos/4- UNFPA equity for all ages.pdf

Poster prezentacija:

http://www.unece.org/fileadmin/DAM/pau/age/Ministerial_Conference_Lisbon/Posters/Poster_Exhibition.pdf

NVO politička deklaracija:

<https://www.redcross.org.rs/media/3305/nvo-politicka-deklaracija-lisabon-2017.pdf>

Lisabonska ministarska deklaracija:

<https://www.redcross.org.rs/media/3303/lisabonska-ministarska-deklaracija-o-starenju.pdf>

Црвен крст на Република Македонија
Кryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

AUSTRIAN RED CROSS

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Deset godina kampanje “Starenje zahteva delovanje” (ADA) u Srbiji

Pre tačno deset godina na inicijativu HelpAge International širom sveta počela je globalna kampanja ADA (Age Demand Action) – Starenje zahteva delovanje, koja je imala za cilj da se povodom 1. oktobra, Međunarodnog dana starijih osoba, starije osobe susretnu sa donosiocima odluka i da istaknu probleme i izazove sa kojima se suočavaju, ali ujedno i da pokažu značaj svog učestvovanja u društvu. Ove godine su u preko 55 zemalja sveta starije osobe pokušale da donosiocima odluka istaknu doprinos starijih osoba u društvu. Crveni krst Srbije, članice mreže HumanaS i starije žene su ove godine imale sastanak sa pomoćnikom Ministra za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Milošem Jankovićem.

Ove godine su delegaciju činile žene upravo iz razloga da bi se istakao doprinos starijih žena u porodici, zajednici i društvu. Među starijim ženama, volonterkama Crvenog krsta Srbije bile je Miroslava Matić koja je kao jedna od dve starije žene iz celog sveta učestvovala na osmom sastanku Otvorene radne grupe za starenje u sedištu Ujedinjenih nacija u Njujorku jula 2017. godine, ali i Danica Šmic koja je dobitnik nagrade za humanost lista Hello. Sve starije žene su istakle koliko su važni volonterski rad i međugeneracijska solidarnost koja promoviše saradnju i solodarnost i omogućava da nijedan građanin/građanka Republike Srbije ne bude zaboravljena. Nataša Todorović iz Crvenog krsta Srbije istakla je značaj mreže HumanaS i zalaganje za poboljšanje položaja starijih kroz istraživačke i zagovaračke aktivnosti, ali je i upoznala pomoćnika sa ključnim aktivnostima Crvenog krsta na podršci starijima na nivou cele Srbije. U delegaciji su bili i predstavnici članica mreže HumanaS, udruženja Hleb života i Amity. Predstavница Hleba života je takođe govorila da su i oni u proceduri licenciranja za pružaoca usluga pomoći u kući odraslima i starijima. Predstavница Amity-a je upoznala pomoćnika sa tim da Amity ove godine vodi kampanju „Zaustavimo nasilje i diskriminaciju nad starijim ženama“, kao i istraživanje života i potreba staračkih domaćinstava na Novom Beogradu.

Članice delegacije su istakle značaj uključivanja civilnog sektora i samih starijih u proces kreiranja zakonodavnih okvira, a u cilju unapređenja položaja starijih, pružanja odgovarajuće podrške članovima porodice koji brinu o svojim bolesnim starijim članovima čime bi se stvorio pogodniji okvir za podsticanje solidarnosti među svim generacijama. Sve ove aktivnosti svakako bi omogućile razvijanje kohezivnog društva odnosno "Društva za sve generacije".

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

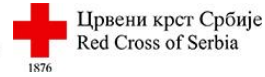

Црвени крст Црне Горе
1875

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

Pomoćnik ministra Miloš Janković govorio je o tome šta Vlada Republike Srbije čini da poboljša položaj ugroženih starijih osoba, ali i napore da se promeni slika o starijima u javnosti, kako bi se prepoznao njihov doprinos u društvu. On je takođe istakao značaj partnerstva između institucija i organizacija civilnog društva u rešavanju ovih bitnih društvenih pitanja.

Jubilarna deseta Olimpijada sporta, zdravlja i kulture trećeg doba

Jubilarna deseta Olimpijada sporta, zdravlja i kulture trećeg doba održana je u Vrnjačkoj Banji od 29. septembra do 3. oktobra 2017. godine. Ove godine Olimpijada je okupila više od 1.000 učesnika iz zemlje

i inostranstva. Stariji su se takmičili u sedam disciplina 1. ŠTAFETA – Brzo hodaj, al' ne trči 2. ŠAH – Igrajmo šah po pravilima šahovske igre 3. STRELJAŠTVO -Kakvo nam je oko sokolovo? 4. PIKADO – Budimo smireni i precizni 5. FUDBAL – Precizno sa bele tačke! 6. KOŠARKA – Slobodna bacanja 7. RIBOLOV.

Organizator Olimpijade trećeg doba je Pokret za treće doba Srbije, a članice mreže HumanaS od samog učestvuju time što šalju svoje ekipe ili učestvuju u predavanjima. Ove godine Nataša Todorović iz Crvenog krsta Srbije je 1. oktobra sa učesnicima Olimpijade podelila izjavu koju je dala na ekspertskom panelu tokom Ministarske konferencije o starenju, izjavu pod nazivom "Dostojanstvo kao osnova javnih politika o starenju". Organizatori su Nataši Todorović i NVO Hleb života uručili zlatnu medalju i Hvalodar koji se daje onima koji svojim radom podržavaju Olimpijadu.

7

Starenje u gradu

U okviru dugogodišnje saradnje Crvenog krsta Srbije sa Poverenikom za zaštitu ravnopravnosti i Populacionim fondom Ujedinjenih nacija (UNFPA), Crveni krst Srbije je od 1. aprila započeo rad na projektu „Starenje u gradu“. Ovaj projekat bavi se utvrđivanjem kvaliteta života starijih žena i muškaraca u urbanim sredinama, i njihovim potrebama. Cilj ovog istraživanja je izrada preporuka za donosiocce odluka i kreatore javnih politika kako bi se položaj starijih unapredio i poboljšao. Podaci sakupljeni na ovaj način moći će da se porede sa podacima iz prošlogodišnjeg projekta „Položaj starijih na selu“ čime će slika o starenju i položaju starijih u Srbiji biti kompletnija.

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Црвени крст Црне Горе
1875

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Sve ovo deo je kontinuiranog napora Crvenog krsta Srbije, Poverenika za zaštitu ravnopravnosti UNFPA da se starijima u Srbiji olakša pristup uslugama, da se bolje zaštite od diskriminacije i podrže u aktivnoj participaciji u svim aspektima javnog života. Dodatno, ovaj projekat daje priliku i da se stariji informišu o pravima koja im se garantuju i načinima da ta prava i ostvare.

U projektu učestvuje 15 organizacija Crvenog krsta iz Vrbasa, Inđije, Savskog vena, Kragujevca, Kruševca, Kraljeva, Valjeva, Knjaževca, Merošine, Dimitrovgrada, Zvezdare, Rakovice, Kovina, Sombora koji će sprovesti anketu u svojim sredinama i NVO Hleb Života koji će istraživanje sprovesti na beogradskoj opštini Vračar, jednoj od najstarijih opština Evrope.

Jedan od ciljeva projekta je preporuka o kreiranju pilot-projekta „Zajednica prilagođena starijim osobama“ jer su takve

zajednice zapravo prilagođene svim svojim građanima.

Pre samog anketiranja organizovano je pet fokus grupa. U Kruševcu, Savskom vencu, Kraljevu, Inđiji i Kragujevcu, ove fokus grupe su omogućile da se konstruiše što bolji upitnik. Stariji su u okviru fokus grupa govorili o dostupnosti zdravstvene i socijalne zaštite, usluga prevoza, celoživotnom učenju i bezbednosti, kao i o mogućnostima za uključivanje u socijalni život svojih zajednica, ali i o diskriminaciji, međugeneracijskoj solidarnosti i njihovim interesovanjima da budu uključeni u različite aktivnosti lokalne zajednice.

Informacije prikupljene kroz fokus grupe sa jedne strane pokazuju sličnosti među gradovima, a sa druge strane pokazalo se da postoje i izvesne razlike. U Beogradu je istaknuto da se dešava da se stariji ne osećaju dovoljno bezbedno, za razliku od manjih gradova gde stariji procenjuju da bezbednost nije problem. Zaključak sa fokus grupa je da je socijalna izolacija starijih nešto što je veliki problem i da Crveni krst kroz svoje različite programe uključuje starije, čime oni postaju društveno angažovani kao volonteri koji svoje potencijale prenose mlađima i time jačaju koheziju društva. Crveni krst Srbije kroz svoj rad pomažući ugroženima, prepoznaje i jača potencijale svih osoba koji su uključeni u njegove aktivnosti, nezavisno od uzrasta, profesije i pola.

Dani seniora na Zvezdari, povodom prvog oktobra, Međunarodnog dana starijih osoba

Od 25. do 29. septembra održana je 7. manifestacija „Dani seniora na Zvezdari“ koju organizuje prijatelj mreže HumanaS, Volonterski servis Zvezdare, Gradske opštine Zvezdara povodom 1. oktobra, Međunarodnog dana starijih. Moto ovogodišnje manifestacije „Dana seniora“ je „Međugeneracijski i solidarno!“

Црвен крст на Република Македонија
Крстот и куќа и Републикес се Македонисе
Macedonian Red Cross

Црвени крст Црне Горе
1875

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Prvog dana, održana je tribina na temu „Međugeneracijski kompromis – potrebe i mogućnosti“, koja je okupila predstavnike institucija, medija i stručnjake koji se bave problemima starenja i starijih osoba, kao i seniore, mlade koji su aktivni u đlačkim parlamentima i pripadnike srednje „sendvič“ generacije. Učesnici tribine su svojim aktivnim učešćem pokušali da daju odgovore na ključna pitanja: koliko se međugeneracijski poznajemo, razumemo i podržavamo. Zaključci tribine su

interaktivne preporuke za pojedince, porodice i celokupno društvo kako da efikasnije, dostupno i dugoročno prepoznamo i prevaziđemo prepreke i predrasude u svakodnevnom životu u cilju uspostavljanja kulture međugeneracijske solidarnosti.

U okviru „Dana seniora na Zvezdari“ organizovane su i interaktivne radionice na kojima su sugrađani svih generacija, uz pomoć radioničara/volontera Volonterskog servisa Zvezdare, izrađivali magnete sa porukama dragim osobama iz svog okruženja različitih generacija. Na drugoj interaktivnoj radionici „Drvo poruka“ sugrađani svih generacija su mogli da okače svoje poruke kako možemo bolje da se međugeneracijski razumemo kao i kako je moguće humanije i dostojanstveno živeti u penzionerskim danima.

U Biblioteci „Branko Miljković“ održana je interaktivna radionica „Reciklaža uspomena i sećanja“ na kojoj su učesnici, među kojima je najmlađa šestogodišnja Sofija i najstariji sedamdesetogodišnji Đorđe, razgovarali koliko su važna sećanja i međugeneracijske poruke koje razmenjujemo. Drugi deo radionice je protekao u izradi poruka i plakata i zajedničkoj izložbi.

Poslednji dan „ Dana seniora na Zvezdari“, protekao je u ulepšavanju i druženju seniora i seniorki. U tu svrhu prostorije Volonterskog servisa Zvezdare bile su pretvorene u „Kuću lepote za seniore/ke“ i otvorene za najstarije sugrađane koji su uz druženje, kafu ili čaj, besplatno dobili usluge frizera, pedikira ili kozmetičara.

Volonterski servis Zvezdare je darivao sve goste i učesnike programa unikatnim predmetima nastalim na kreativnim radionicama Servisa kao i korporativnim poklonima Servisa – više od 1000 magneta po kojima

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Црвени крст Црне Горе
1875

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

AUSTRIAN RED CROSS

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

je ova manifestacija prepoznatljiva kao i ukrštenicama koje je tradicionalno za ovu zvezdarsku manifestaciju obezbedila firma BGD PRESS Beograd.

„Dani seniora na Zvezdari“ okupila je više od 700 učesnika, pre svega seniora kao i brojne partnere i saradnike iz javnog i civilnog sektora, koji su interaktivno učestvovali u programu sa ciljem da promovišu međugeneracijsku solidarnost i razmenu u skladu sa motom ovogodišnjeg programa „Međugeneracijski i solidarno!“.

Studija o položaju i potrebama staračkih domaćinstava Novog Beograda

Članica mreže HumanaS udruženje „Snaga prijateljstva“ – u utorak, 10. oktobra 2017. godine, u beogradskom Medija centru, predstavila je izveštaj o istraživanju potreba staračkih domaćinstava Novog Beograda. Ovo istraživanje treba da da jasniju sliku o položaju i potrebama starijih koji žive na Novom Beogradu, ali takođe da nam da jasniju sliku o uključenosti starijih u društvene događaje i svakodnevni život. Studija, pod nazivom „Prigušena svetla grada“ fokusirana je na starije osobe koji žive sami ili u domaćinstvima gde su sve osobe stare 65 i više godina.

EU & civilno društvo: Quo Vadis?

Tehnička podrška organizacijama civilnog društva (TACSO), regionalni projekat koji finansira Evropska unija, organizovao je konferenciju “EU & Civilno Društvo: Quo Vadis?” - zajedničko ispitivanje mogućnosti za budućnost Zapadnog Balkana i Turske u Beogradu 11. oktobra 2017. godine. Na pratećem sastanku za organizacije civilnog društva koje implementiraju projekte Evropske unije u regionu učestvovali su i predstavnici TASIOP partnera: Crvenog krsta Srbije, Albanske Asocijacije gerontologa i gerijatarata i Asocijacije Osmijeh iz Bosne i Hercegovine.

10

Albanija

Kompletirano novo istraživanje o zdravstvenom i socijalnom stanju starijih osoba u Albaniji

U Albaniji postoji problem sa nalaženjem podataka vezanih za situaciju u kojoj se nalazi starija populacija. Dok sa jedne strane postoji porast u broju istraživanja na populaciji mlađih, istraživanja koja se bave opštom populacijom su obično limitirana na uzraste između 15 i 49 godina ili, ako idu iznad 49, staju na granici od 65. Prvo istraživanje domaćinstava u tri regiona Albanije koje se fokusiralo na starije od 65 godina radila je 2008. i 2009. godine Albanska asocijacija gerijatarata i Gerontologa (AAGG). U periodu između 2012. i 2016. godine je Institut za javno zdravlje, u saradnji sa AAGG učestvovao u multicentarskom ponovnom istraživanju

(IMIAS) sa malim uzorkom osoba između 65 i 75 godina iz Tirane. Projekat TASIOP doneo je izvrsnu mogućnost da se dođe do podataka o starijima korišćenjem metodologije slične onoj korišćenoj u istraživanju 2008. godine, što će omogućiti kontinuitet i mogućnost upoređivanja podataka.

Црвен крст на Република Македонија
Крст и куќ и Републикџе се Македонисџе
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore
1875

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

AUSTRIAN RED CROSS

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Intervjui sa ispitanicima su obavljani u periodu jun-septembar 2017. godine na uzorku od oko 1000 osoba (52% ženskog pola) starijih od 60 godina. Uzorak je biran iz urbanih, sub-urbanih (ove oblasti su posebne oblasti stvorene unutarnjom migracijom nakon pada prethodnog režima u devedesetim godinama prošlog veka) i ruralnih oblasti tri glavna regiona u Albaniji: Tirana, Skadar i Vlora, a koji obhvataju više od trećine stanovništva Albanije.

Istraživanje se bavilo kvantitativnom ocenom sledećih komponenti: socijalni i ekonomski nivo, uključujući samoprocenu siromaštva; zdravstveni status, uključujući samoproceni zdravstvenog stanja, hronične bolesti i drugi problemi vezani za vid i sluh; socijalna integritetnost uključujući kontakte sa prijateljima i porodicom ili učešće u društvenim organizacijama itd.

Izveštaj sa rezultatima istraživanja je u finalnoj fazi pripreme mada su preliminarni podaci već predstavljeni medijima i donosiocima odluka na događaju organizovanom 1. oktobra, povodom Međunarodnog dana starijih osoba.

Istraživanje pokazuje da postoji značajna razlika u socijalnim, ekonomskim i zdravstvenim uslovima između urbanih i ruralnih oblasti, a gde ruralne oblasti imaju mnogo više problema. Samoprocenjeno siromaštvo među starijima je i dalje rašireno (38%), uprkos unapređenju u odnosu na istraživanje iz 2008. godine (56%). Približno trećina sama ocenjuje svoje zdravlje kao „loše“ a ovo je slično rezultatima iz 2008. godine. Deluje i da su problemi sa vidom i sluhom u porastu (40% i 25%) u poređenju sa prošlim istraživanjem, a mogu se primetiti i značajna unapređenja vezana za osnovnu zdravstvenu zaštitu. Ipak, 16% ispitanika kaže da nije kontaktiralo lekara kada im je bio potreban, a 25% nije moglo da uzme lek koji im je bio potreban. Po prvi put istraživanje daje podatke o učešću starijih u organizacijama civilnog društva (18%), volontiranju starijih u njihovim zajednicama (12%), kontinuiranoj nezi za člana porodice (25%) ili njihovom učestvovanju u sistematskim fizičkim aktivnostima (14%).

Očekuje se da će ovo istraživanje biti važan izvor informacija na nacionalnom nivou, a u smislu donošenja budućih odluka i politika.

Mreža MOSHA u Albaniji u razgovoru sa novom Ministarkom zdravlja i socijalne zaštite, gospođom Ogertom Manastirliu

Prva strukturalna reforma nakon junskih izbora u Albaniji donela je stvaranje novog Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite, po prvi put u okviru jednog ministarstva spajajući ova dva resora.

Mreža MOSHA je prepoznala mogućnosti, ali i rizike vezane za ovakav potez vlasti. Deluje kao da će koordinacija zdravstvenih i socijalnih pitanja vezanih za starenje biti manje komplikovana u narednom

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

periodu, ali postoji i rizik da očekivani problemi i pritisak javnosti vezani za infrastrukturu bolnica i nege potisnu u drugi plan pitanja kao što su izolovanost i potrebe starijih.

Međunarodni dan starijih 1. oktobar 2017. godine je poslužio kao dobra prilika da se mreža susretne sa novom ministarkom na njenom prvom javnom događaju, da se ona informiše o problemima, ali i drugim temama vezanim za starije kao i da se od nje dobije potvrda da socijalna pitanja starijih neće biti potisnuta na račun problema bolničke infrastrukture.

Nakon preliminarnog rada sa osobljem iz Ministarstva, više od 100 aktivista članica mreže MOSHA, uključujući lidere organizacija civilnog društva koje je čine okupilo

se u pešačkoj zoni Tirane. Više od 30 mlađih osoba iz jedne od srednjih škola je takođe pozvano da se pridruži starijima na ovom događaju.

Ministarka Manastirliu je prisustvovala sa nekoliko svojih saradnika i lično se susrela sa učesnicima. Približno 30 minuta je provela u razgovoru sa predstavnicima udruženja penzionera i drugih organizacija, uključujući Albansku asocijaciju gerijatarata i gerontologa. Čula je glavne probleme i obećala više sistemske saradnje sa organizacijama starijih osoba, podršku za negu u kući i u zajednici kao i više prepoznavanja volonterskog aktivizma starijih i neformalnih negovatelja. Učesnici na sastanku su se složili da još mnogo treba da bude urađeno na polju međugeneracijskih aktivnosti i borbe protiv socijalne izolacije starijih. Ministarka je obećala još jedan, strukturiraniji sastanak u Ministarstvu kao i otvorenost za informacije i činjenice koje će prikupljati organizacije civilnog društva, članice mreže MOSHA.

Predstavljajući Mrežu, predsednik Saveza penzionera Albanije je medijima prikazao neke od preliminarnih rezultata istraživanja o socijalnom i zdravstvenom stanju starijih koje je sprovedeno u okviru projekta TASIOP, koji je finansiran od strane Evropske unije.

Mediji sa nacionalnom pokrivenošću izveštavali su sa ovog događaja, uključujući glavnu televizijsku stanicu Top Channel i glavni dnevni list Panorama. Podaci iz istraživanja su dalje distribuirani putem različitih medijskih portala, uključujući najvažniji biznis-magazin Monitor.

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

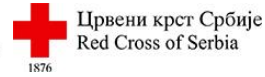

Црвени крст Црне Горе
1875

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

Bosna i Hercegovina

Sastanak mreže organizacija civilnog društva “Za dostojanstveno starenje”, 26. i 27. oktobra 2017, SARAJEVO

Osmijeh, partnerska organizacija u Bosni i Hercegovini u okviru TASIOp projekta je 26 i 27. oktobra. 2017,

organizaovala redovan sastanak Mreže organizacija civilnog društva “Za dostojanstveno starenje”. Cilj sastanka bio je analiza dostignutih ciljeva u okviru TASIOp projekta, u toku nepune dve godine implementacije, ali i uzajamno informisanje o delovanju na području socijalnog uključivanja starijih (predstavnici donosilaca odluka, UN organizacija, NVO i samih starijih) kao i pravljenje planova za naredne

zajedničke akcije na području promocije socijalne uključenosti starijih.

Između ostalog, članice Mreže su imale priliku da se upoznaju sa novonastalim strateškim dokumentima, prvenstveno sa Strategijom za unapređenje položaja starijih u Federaciji Bosne i Hercegovine, čiji nastanak je predvodio UNFPA u Bosni i Hercegovini.

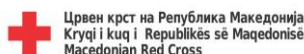
Neki od zaključaka koji su proizašli iz sastanka su: da je potrebno više raditi na razvijanju partnerstva i dijaloga između različitih sektora (vladin i nevladin sektor, međunarodne organizacije) kad je u pitanju pravljenje politika koji se tiču starijih. Potrebno je koordinirati akcije, jedni druge uvažavati i koristiti postojeće resurse, naročito kad su u pitanju informacije, znanje i postojeća istraživanja. Organizacije civilnog društva kao i same starije je potrebno uključiti u sve procese od samog početka kad je u pitanju delovanje na iznalaženju trajnijih rešenja i pravljenje relevantnih politika – u analizu situacije, planiranje, nastajanje i razvoj strateških dokumenta, konsultacije, itd.

Na sastanku Mreže su se predstavile i nove potencijalne članice kao što je Centar za demenciju iz Sarajeva. Predstavljene su i publikacije, koje bi članicama Mreže mogle biti od koristi.

Deo sastanka je bio posvećen i informisanju članica o mogućnostima apliciranja za male projekte u okviru TASIOp projekta.

Predstavnica Ministarstva za ljudska prava i

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

izbeglice je takođe prisustvovala sastanku, izrazivši želju da se u buduće više pažnje posveti boljoj koordinaciji različitih aktera na zajedničkom poslu kao i planiranju zajedničkih nacionalnih kampanja.

Članice mreže “Za dostojanstveno starenje” UNECE Ministarskoj konferenciji u Lisabonu, Portugalija, od 20. do 22. septembra 2017

Društvo Osmijeh, Gračanica i Centar za zdravo starenje, članice Mreže „Za dostojanstveno starenje“ su zajedno sa predstavnicima vlasti u Bosni i Hercegovini, gospodinom Predragom Jovićem, zamenikom ministra za ljudska prava i izbeglice u Savetu ministara Bosne i Hercegovine i gospođom Ajlom Nanić, kontakt osobom za pitanja starijih pri Ministarstvu za ljudska prava i izbeglice, u periodu od 20 do 22. septembra 2017 učestvovali na UNECE – Ministarskoj konferenciji pod naslovom „Održivo društvo za sva životna doba: prepoznavanje potencijala za duži život“..

Predstavnica društva Osmijeh, Gračanica je učestvovala i na NVO forumu, koji je prethodio Ministarskoj konferenciji i na kome je doneta politička deklaracija nevladinih organizacija

14

Obeležavanje 1. oktobra, Međunarodnog dana starijih osoba i deset godina kampanje Starenje zahteva delovanje (AGE DEMANDS ACTION)

Društvo Osmijeh Gračanica, u saradnji sa Domom zdravlja Gračanica i Centrom za podršku starijima Gračanica je, u petak 7. oktobra 2017. godine, u prostorijama Doma zdravlja Gračanica organizovalo skup povodom obeležavanja Međunarodnog dana starijih osoba i obeležavanja deset godina kampanje ADA-Starenje zahteva delovanje.

Na skupu je, pored Kujundžić Hamdije, predsednika Društva Osmijeh, koji je govorio o položaju starijih u Bosni i Hercegovini, diskriminaciji i cilju globalne kampanje Starenje zahteva delovanje, učestvovala i gospođa Nermina Mujačić, ispred patronažne službe Doma zdravlja Gračanica, koja je zajedno sa svojim kolegicama govorila na temu „Prevenција padova“ a što je za starije zanimljiva i važna tema.

Skupu je, zbog ograničenog kapaciteta sale, prisustvovalo svega nešto više od dvadeset učesnika, vođa grupa samopomoći i volontera Društva Osmijeh Gračanica. Vođe grupa samopomoći će informacije sa ovog skupa, preneti svojim članovima, na redovnom sastancima, koje uz pomoć Društva Osmijeh Gračanica, organizuju subotom.

Posle zvaničnog dela skupa, za učesnike je od strane patronažne službe i porodične medicine organizovano merenje krvnog pritiska i nivoa šećera u krvi.

Црвен крст на Република Македонија
Кryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Učešće predstavnika partnera na projektu „Inicijativa za socijalno uključivanje starijih osoba“ na Trećem Forumu Zapadnog Balkana u organizaciji Instituta za otvoreno društvo za Evropu (OSIFE), Priština, od 3. do 6. oktobra 2017.

Predstavnici organizacije Slovenska Filantropija (pridruženi partner projekta „Inicijativa za socijalno uključivanje starijih osoba“), kao i Asocijacije Osmijeh, Gračanica, nosioca projekta u Bosni i Hercegovini učestvovali su kao gostujući eksperti na Trećem Forumu Zapadnog Balkana (godišnji sastanak pet nacionalnih fondacija na Zapadnom Balkanu), organizovanjem radionice „Da li su modernom društvu potrebne starije osobe – pogled sa Balkana“.

Forumu je prisustvovalo do šestoro predstavnika svake nacionalne fondacije na Balkanu kao i pojedine kolege iz šire mreže Instituta za otvoreno društvo – eksperti za odabrane teme – a pored njih predstavnici primalaca grantova, kao i organizacija civilnog društva iz regiona.

Cilj radionice „Da li su modernom društvu potrebne starije osobe – pogled sa Balkana“ je bio da se pruži prilika za diskusiju o demografskim promenama u svetu i Evropi a sa specijalnim fokusom na Zapadni Balkan kroz istraživanje profila/ tipologije zajednica starijih osoba u regionu. Na radionici su predstavljeni primeri neravnopravnog tretmana sa kojim se stariji suočavaju u društvu, prepreke u učestvovanju i ispunjenju njihovih potencijala, kao i struktura njihovih kulturnih vrednosti i političke participacije. Na radionici je takođe razgovarano o načinima kako da se starije osobe aktivnije uključe u proces razvoja otvorenog društva, o primerima aktivizma starijih osoba i potencijalu za međugeneracijsku saradnju. Radionica je završena kroz diskusiju o interakcijama između starijih i mlađih osoba i tome kako oni mogu zajedno da se angažuju na inicijativama od zajedničkog interesa okrenutim izgradnji funkcionalne demokratije.

15

Makedonija

1. oktobar – Međunarodni dan starijih osoba

„Koračanje ka budućnosti: talenat, doprinos i učešće starijih u društvu“

Makedonski Crveni krst je deo nacionalnog koordinativnog tela za monitoring i evaluaciju implementacije Nacionalne strategije za starije osobe a koja je razvijena u skladu sa Madridskim međunarodnim planom akcije za starenje. Na osnovu ovoga, Makedonski Crveni krst je aktivno uključen i doprinosi naporima relevantnih institucija koje pomažu starijima da ostvare svoja prava, dobiju neophodnu negu i zaštitu.

Makedonski Crveni krst je povodom 1. oktobra organizovao aktivnosti vezane za aktivno starenje kao i aktivnosti vezane za pružanje nege starijima a u cilju podsticanja socijalne inkluzije starijih:

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

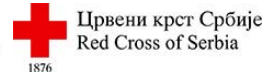

Црвени крст Црне Горе
1875

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

Crveni krst Skoplja je 2. oktobra organizovao konferenciju za medije pod nazivom „Korak napred u standardizaciji i modernizaciji usluga za starije“. Takođe su održani čigong seminar i umetnička kolonija za aktivne starije osobe, zajednički sastanak službi socijalne zaštite grada Skopja i grada Nirnberga. Ovaj

sastanak je poslužio i za razmenu iskustava između Crvenog krsta Skoplja i Crvenog krsta Nirnberga, kao i Austrijskog Crvenog krsta, te za promovisanje usluga za starije osobe i posećivanje 180 starijih žena i muškaraca u njihovim domovima od strane volontera i medicinskih sestara a što je deo projekta Brige o starijima koji se u Makedonskom Crvenom krstu odvija već sedam godina.

Organizacije Crvenog krsta u opštinama Kisela Voda, Veles, Kriva Palanka, Prilep, Gostivar, Struga, Debar, Bitolj, Kavadarci, Ohrid i Resen organizovale su edukativne radionice vezane za zdravstvenu prevenciju kao i informisanje o pravima starijih osoba. Kroz aktivnosti ovih opštinskih organizacija Crvenog krsta su volonteri i zdravstveni radnici posetili 110 starijih ugroženih osoba u njihovim domovima u ruralnim oblastima, kao i starije koji žive u institucionalnom smeštaju. U saradnji sa Udruženjem penzionera Crveni krst Gostivara je organizovao tribinu pod nazivom „Inkluzija i resocijalizacija starijih osoba u društvu“. Crveni krst Krive Palanke je organizovao radionicu pod nazivom „Zdrava ishrana – mere za sprečavanje trovanaj hranom“. Crveni krst Resena je organizovao radionicu „Prevencija i zaštita od visokog krvnog pritiska i šećera u krvi“, a Crveni krst Debra je organizovao edukativnu radionicu o pravima starijih osoba. Crveni krst Prilepa je u saradnji sa opštinskom organizacijom penzionera organizovao edukativnu radionicu o aktivnom starenju. Crveni krst Ohrida je imao sportsko-rekreativnu akciju „Za srećnije detinjstvo“ tokom koje je organizovan međugeneracijski sastanak na kome su se stariji pridružili deci u sportskim i rekreativnim aktivnostima. Crveni krst Bitolja je organizovao edukativnu radionicu prve pomoći za starije a u saradnji sa opštinskim udruženjem penzionera.

16

Potpisani sporazumi sa 12 organizacija civilnog društva za podršku projektima socijalne inkluzije starijih osoba

U okviru projekta „Inicijativa za socijalno uključivanje starijih osoba“ koji finansijski podržavaju Evropska unija, Austrijski Crveni krst i Austrijska razvojna agencija, Makedonski Crveni krst i Asocijacija Humanost su, kao nosioci projekta, objavili konkurs za organizacije civilnog društva u Makedoniji, a za davanje podrške projektima socijalne inkluzije starijih na lokalnom nivou. Na osnovu evaluacije pristiglih projektnih predloga odabrano je 12 organizacija.

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

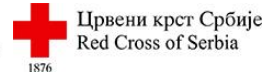

Црвени крст Црне Горе
1875

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

Makedonski Crveni krst i Asocijacija Humanost su 1. novembra održali sastanak sa predstavnicima odabranih organizacija civilnog društva gde su potpisani sporazumi o projektima. Generalni sekretar Makedonskog Crvenog krsta, gospodin Sait Saiti čestitao je odabranim organizacijama i izrazio zadovoljstvo zbog njihovog interesovanja da se uključe i doprinesu doseganju bolje socijalne uključenosti starijih u lokalnim zajednicama.

Predstavnike organizacija civilnog društva je takođe pozdravio gospodin Saško Jovanov, Izvršni direktor Asocijacije Humanost koji je pored ostalog naglasio važnost projektnih

predloga kojima će se stimulisati aktivno učestvovanje starijih i izaći u susret njihovim prioritetima u pogledu bolje socijalne inkluzije.

Predstavnici organizacija civilnog društva izrazili su zadovoljstvo podrškom za aktivnosti koje će doprineti boljoj socijalnoj inkluziji starijih. Na sastanku su date i instrukcije vezane za implementaciju projekata u trajanju od deset meseci.

Projekat „Briga za odrasle u Centru“

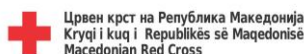
Asocijacija Humanost je u protekla tri meseca a u okviru projekta „Briga za odrasle u Centru“ imala intenzivne aktivnosti u pružanju nege za 85 korisnika na teritoriji opštine Centar u Skolju. Ovaj projekat finansijski podržava opština Centar, a Asocijacija Humanost je u pregovorima da se podrška projektu nastavi i u 2018. godini.

Negovatelji za starije osobe

U okviru projektnih aktivnosti asocijacije HERA, deset osoba je dobilo licencu za pružanje nege starijim osobama, a u planu su dalje obuke kako bi još negovatelja bilo dostupno ovoj populaciji.

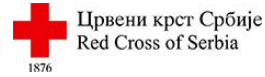
Aktivnosti Organizacije za žene Pečevo

Organizacija za žene Pečevo zajedno sa lokalnom razvojnom jedinicom opštine Pečevo radi na unapređenju socijalne uključenosti starijih kao i na unapređenju sistema nege za starije u njihovim domovima. Tokom oktobra Organizacija je sproveda obuku za negovatelje za starije i to uvodnu obuku za nove negovatelje kao i ponovljenu obuku za one koji su je već prošli.

Projekat finansira
Evropska Unija

Crna Gora

Analiza primene Strategije razvoja sistema socijalne zaštite starih lica 2013-2017. godine

U Podgorici je 30. avgusta 2017. godine predstavljen je prvi nacrt Analize primene Strategije sistema socijalne zaštite starih lica za period 2013-2017. godine. Događaju su prisustvovali predstavnici relevantnih institucija (Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Zavod za socijalnu i dečju zaštitu, Centri za socijalni rad, Dom za stare Risan i Bijelo Polje, Ministarstvo zdravlja, Uprave za inspeksijske poslove itd.) kao i predstavnici organizacija civilnog društva koje se bave ovom temom. Autor Analize je Vladan Jovanović, samostalni konsultant u oblasti socijalne zaštite, porodičnog prava, prava deteta, medijacije, ljudskih i manjinskih prava. Izradu Analize podržala je kancelarija UNDP-a u Podgorici.

Cilj izrade Analize je bio da se utvrdi korelacija između planiranog u strateškom dokumentu i akcionim planovima, na jednoj strani; i realizovanog, na drugoj strani. Pored toga da se identifikuje sadržaj, značenje i uticaj realizovanih mera i aktivnosti; kao i konsekvence odstupanja od strateških opredeljenja. Na kraju, rezultati Analize će omogućiti pravljenje okvira za izradu sledećeg strateškog dokumenta koji se paralelno radi i odnosi na period 2018-2022. godine.

Analizom realizovanih zadataka, kojih je u pomenutom dokumentu bilo 26, pokazalo se da su izvršeni oni koji su se odnosili na obezbeđivanje zakonske osnove za uvođenje i primenu sistema kvaliteta. Bez obzira na to, postoji potreba za daljim unapređenjem ove oblasti. Pored toga, u navedenom periodu, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, u saradnji sa UNDP, realizovalo je projekat „Pružanje usluge pomoć u kući za stara lica“, u 16 opština, za 1100 korisnika, a uz angažman 109 gerontodomaćica. U razvoju usluga, u navedenom periodu, korišćeni su kapaciteti centara za socijalni rad, organizacija Crvenog krsta, a u manjem broju su partneri bile druge organizacije civilnog društva. Ministarstvo je takođe pružalo podršku lokalnim samoupravama u donošenju, primeni i praćenju lokalnih planova za razvoj usluga socijalne zaštite. Radilo se dosta i na unapređenju kvaliteta usluga u Domovima, ali i na širenju mreže dnevnih boravaka za starija lica. U toku je povećanje kapaciteta za smeštaj starijih lica u Crnoj Gori, izgradnjom odnosno rekonstrukcijom objekata u Pljevljima (kapacitet 62) i Nikšiću (kapacitet 220).

Samo neke od preporuka Analize su:

- Preporučuje se korišćenje termina “stariji”, “starije osobe”, “starija lica”, “stariji odrasli”.
- Usluge u zajednici za starije u većoj meri treba obezbeđivati preko organizacija civilnog društva kao njihovih pružalaca; s tim što to treba činiti na sistemski konzistentan način koji uključuje

Projekat finansira
Evropska Unija

održivo finansiranje iz sredstava lokalnih budžeta, njihovo prepoznavanje u lokalnim odlukama o pravima u socijalnoj zaštiti, kao i licenciranjem pružalaca usluga i stručnih radnika uključenih u njihovo pružanje.

- Potrebno je obavezati lokalne samouprave na minimalnu finansijsku participaciju u obezbeđivanju usluga u zajednici.
- Dobijena donatorska sredstva za izgradnju novih kapaciteta za smeštaj starijih jesu prilika za unapređenje infrastrukturnih kapaciteta za pružanje usluga socijalne zaštite za starije. Potrebno je ispitati mogućnost da se deo kapaciteta u novim domovima iskoristi za palijativno zbrinjavanje odraslih i starijih lica; kao i za smeštaj oboljelih od demencije, uz funkcionalno povezivanje sa zdavstvenim uslugama i sistemom zdravstvene zaštite.
- Potrebno je da Akcioni plan za sprovođenje Strategije sadrži i podatke o finansiranju planiranih zadataka, kako u pogledu izvora, tako i iznosa finansiranja zadataka.

U narednom periodu će se raditi na unošenju svih komentara i sugestija koje su dali prisutni predstavnici institucija i organizacija kako bi se dobio što kvalitetniji dokument koji će poslužiti kao osnova za izradu Predloga Strategije razvoja sistema socijalne zaštite starijih lica 2018-2022.

Obeležavanje Međunarodnog dana starijih osoba u okviru Crvenog krsta Crne Gore

Crveni krst Crne Gore je obeležio 1. oktobar, Međunarodni dan starijih osoba, brojnim aktivnostima širom Crne Gore. Ove godine Crveni krst je 1. oktobar iskoristio kao priliku da skrene pažnju javnosti na temu koja je od velikog značaja ne samo za starije, već ljude svih generacija, a u pitanju je koncept zdravog starenja. Zdravo starenje predstavlja donošenje zdravih odluka tokom života,

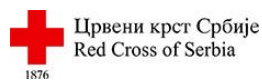
kako bismo omogućili sebi da budemo i radimo ono što želimo u svim fazama svog života, uključujući starost. Kada pravimo dobre izbore time umanjujemo verovatnoću teških zdravstvenih problema, možemo biti duže aktivni, doprinositi razvoju zajednice i sprečavati predrasude o starijima i starenju.

Tim povodom u većini opštinskih organizacija Crvenog krsta realizovane su aktivnosti koje su povezale sve generacije i obeležile 1. oktobar kao dan mogućnosti, iskustva, promene, ali i skrenule pažnju na svakodnevne probleme sa kojima se stariji suočavaju. Samo neki od tih problema su siromaštvo, usamljenost, nemogućnost da brinu o sebi, zdravstveni problemi...

Projekat finansira
Evropska Unija

Opštinska organizacija Crvenog krsta Bijelo Polje je, u saradnji sa Lokalnom samoupravom, Crvenim krstom Crne Gore i Domom za stare u Bijelom Polju, organizovala posetu starijim licima sa teritorije opštine Bijelo Polje.

Oko 30 starijih osoba je dobilo skromne poklone, u vidu hrane i higijene, a organizovana je i poseta dve najstarije Romkinje sa teritorije opštine Bijelo Polje. Volonteri su, povodom ovog značajnog datuma, svojim sugrađanima delili i flajere o zdravom starenju.

Povodom Međunarodnog dana starijih lica Opštinska organizacija Crvenog krsta Berane je organizovala druženje starijih lica romske, egipćanske i domicilne populacije u svojim prostorima i uz edukativni program, imala priliku da ujedini domicilnu i raseljeničku populaciju u ovoj opštini.

Za 22 starija pripadnika romske, egipćanske i domicilne populacije, Crveni krst je organizovao predavanje medicinskih radnika na teme prevencije i ranog otkrivanja bolesti šećera i povišenog krvnog pritiska, nakon čega su prisutni imali priliku i da im se izmeri nivo šećera u krvi i krvni pritisak.

Crveni krst Plav je organizovao izlet i druženje sa starijima i volonterima do Nacionalnog parka Grebaje, kao i podelu brošura o zdravom starenju, u Plavu i Gusinju. Volonteri su posetili i korisnike u gradskom i prigradskom delu Plava, Gusinja i Murine.

20

Opštinska organizacija Crvenog krsta Bar je, povodom

Međunarodnog dana starijih, organizovala brojne aktivnosti. Ovo je bila prilika i da se predstavi rad Kluba za starija lica i da se još jednom podseti da starije osobe imaju brojne potencijale i da značajno doprinose kvalitetu društva i zajednice u kojoj žive.

Tako je Crveni krst u Baru bio domaćin starijim licima, koja redovno dobijaju njihove usluge, kroz servise podrške volontera, gerontodomaćica i Kluba za starija lica. Organizovano je višečasovno druženje sa korisnicima, volonterima i zaposlenima.

U Hotelu Princess organizovana je dvodnevna izložba ručnih radova, koji su izrađeni u Klubu za starija lica, dok je na gradskom trgu promovisan koncept zdravog starenja, izložba ručnih radova koje su izradili korisnici Kluba za starija lica, a organizovano je i merenje šećera u krvi i pritiska, pokazna vežba u pružanju prve pomoći, kao i razgovor sa starijim sugrađanima na temu položaja starijih lica, njihovih navika i potreba. Mlađi volonteri vršili su podelu promotivnog materijala na temu briga o starijima, zdravo starenje, prva pomoć i nezgode u kući.

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

AUSTRIAN RED CROSS

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

U prostorijama Crvenog krsta Budve, održana prezentacija programa “Zdravo starenje” članovima Udruženja penzionera, zaposlenima i volonterima ove opštinske organizacije Crvenog krsta. Pored toga volonteri Crvenog krsta Budva pomagali su starijim osobama prilikom kupovine - nosili su im korpe, kese, i informisali ih o dostupnim servisima podrške.

Volonteri Crvenog krsta Podgorica su pomagali starijim osobama tokom kupovine i informisali ih o dostupnim servisima podrške na glavnoj pijaci i u prodajnom objektu IDEA.

Volonteri Crvenog krsta Nikšić su delili edukativni materijal o zdravom starenju, posetili korisnike programa Briga o starijima i uručili im simbolične poklone. Pored toga, na glavnom gradskom trgu stariji sugrađani su imali mogućnost da provere pritisak i nivo šećera u krvi.

Volonteri Crvenog krsta opština Cetinje, Tivat, Pljevlja i Mojkovac delili su edukativni materijal na temu zdravog starenja, posetili korisnike programa Briga o starijima i uručili im simbolične poklone u vidu hrane i higijene.

Više informacija o radu partnera u TASIOP projektu:

Sajt projekta: <http://tasiop.org>

Mreža HumanaS, Srbija: <http://humanas.rs>

Mreža MOSHA, Albanija: <http://mosha-network.org/>

Mreža Za dostojanstveno starenje, Bosna i Hercegovina: <http://dostojanstvenostarenje.org/>

Mreža InkluzivaM, Makedonija: <http://inkluzivam.org/>

Mreža Dignitas, Crna Gora: <http://dignitas-network.org/>

Ovaj Bilten nastao je uz pomoć Evropske Unije kroz program POMOĆ CIVILNOM DRUŠTVU I MEDIJIMA 2014.-2015. Za sadržaj Biltena su u potpunosti odgovorni partneri u projektu Inicijativa za socijalno uključivanje starijih osoba i ni na koji način se ne može smatrati da on odražava stavove Evropske Unije.

Црвен крст на Република Македонија
Крстот и куќа на Републикaсe Македонија
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore